

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. 8 626 22252, el. p. info@am.lt, http://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos
Vyriausybei

2022-

Nr. (14)-D8(E)-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. 1079 „Dėl Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatai¹ (toliau – Nuostatai) – Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo (toliau – TPI) įgyvendinamasis teisės aktas.

Sprendžiama problema

Nutarimo projektas parengtas atsižvelgus į Seimo 2021 m. sausio 12 d. priimto TPI 2, 3, 6, 7, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 20, 23, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 33, 35, 37, 39, 47 ir 49 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIV-15 (toliau – TPI pakeitimo įstatymas) nuostatas, kurios įsigaliojo 2021 m. liepos 1 d. Nutarimo projekto tikslas – suderinti Nuostatus su 2021 m. liepos 1 d. įsigaliojusiais TPI pakeitimais, patikslinti Nuostatus atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymų pakeitimus, pašalinti teisinio reguliavimo spragas, susijusias su Nuostatų taikymu rengiant valstybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo viešinimo procedūras.

Viena esminių sprendžiamų problemų, tai specialiųjų teritorijų planavimo dokumentų viešinimo tvarkos ir kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų viešinimo tvarkos suvienodinimas. Specialiojo teritorijų planavimo dokumentai detalizuoja kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus ir rengiami TPI ir kituose įstatymuose nustatytais atvejais, pvz. planuojant kultūros paveldo, inžinerinės infrastruktūros plėtros, saugomas teritorijas, tačiau jie buvo viešinami supaprastinta tvarka (t. y. nerengiant viešo svarstymo, taikant trumpesnius susipažinimo su dokumentu terminus). Supaprastintos tvarkos atveju visuomenė turėjo kur kas mažiau laiko susipažinti su rengiamais teritorijų planavimo projektais, todėl ir mažiau laiko sureaguoti, gauti pakankamai aktualios informacijos ir pateikti pasiūlymus. TPI pakeitimo įstatymu, specialiojo ir kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų viešinimo procedūrų tvarka suvienodinta, nustatyta, kad koreguojant kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus (išskyrus TPI 28 str. 9 d. nustatytus ir techninių klaidų taisymo atvejus) taikoma bendroji viešinimo procedūrų tvarka, todėl Nuostatai turi būti keičiami, siekiant detaliau reglamentuoti bendrąją ir supaprastintą viešinimo procedūrų

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo 18 d. nutarimo Nr. 1079 „Dėl Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“.

tvarką. Šiuo reguliavimu siekiama užtikrinti Orhuso konvencijos įgyvendinimą Lietuvoje, sudaromos geresnės sąlygos visuomenei dalyvauti teritorijų planavimo procesuose – visuomenė turės daugiau laiko susipažinti su teritorijų planavimo dokumentų projektais, dalyvauti procesuose, teikti pasiūlymus planavimo organizatoriams.

Sprendimo priemonės

1. Vadovaujantis TPĮ pakeitimo įstatymu, Nuostatai iš esmės keičiami. Atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pasiūlymus, gautus pirmojo derinimo su suinteresuotomis institucijomis metu (Aplinkos ministerijai pasiūlyta Nuostatus dėstyti nauja redakcija, nes teisės aktas yra pakankamai senas ir jis nebeatitinka šiuometinių standartų ir reikalavimų), Nuostatai išdėstyti nauja redakcija, ištaisytos teisės technikos klaidos, pakeista Nuostatų struktūra, atsisakoma perteklinių (dubliuojančių) TPĮ nuostatų, atskiriama ir detalizuojama bendroji ir supaprastinta viešinimo tvarka.

2. Dėstant Nuostatus nauja redakcija atskiriamos dvi esminės Visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo teritorijų planavimo procesuose tvarkos – bendroji ir supaprastinta. Bendrojoje tvarkoje nustatomos procedūros, kurios iš esmės nesikeičia nuo šiuo metu galiojančios Nuostatų redakcijos (tačiau šiuo metu taikomos tik kompleksiniams teritorijų planavimo dokumentams). Bendroji viešinimo procedūros tvarka skirstoma pagal teritorijų planavimo lygmenis, suvienodinami specialiojo ir kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų viešinimo terminai ir reikalavimai dėl viešo supažindinimo. viešinimo procedūros terminai .

3. Nustatoma, kad supaprastinta teritorijų planavimo dokumentų viešinimo procedūrų tvarka taikoma koreguojant kompleksinio teritorijų planavimo dokumentus Teritorijų planavimo įstatymo 28 straipsnio 9 dalyje nustatytais atvejais ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentus. Atitinkamai, supaprastintoje viešinimo procedūros tvarkoje reglamentuojama viešinimo procedūra koreguojamiems detaliesiems planams (pagal TPĮ nustatytus atvejus) ir koreguojamiems specialiojo teritorijų planavimo dokumentams.

4. Nuostatai tikslinami įvertinus savivaldos institucijų pastabas dėl kaimyninių žemės sklypų valdytojų ar naudotojų informavimo registruotais laiškais, kai į juos patenka daugiabutis gyvenamasis pastatas ir reikia registruotais laiškais informuoti šimtus butų savininkų, kurių duomenis reikia gauti iš Registrų centro už mokestį. Pakeičiant Nuostatus ir numatant, kad tokiais atvejais registruotais laiškais informuojamas daugiabučio gyvenamojo namo administratorius ir įtvirtinant jo pareigą informuoti butų savininkus ir naudotojus, siekiama sumažinti planavimo organizatoriaus administracinę naštą dėl informavimo registruotais laiškais.

Įgyvendinimo kaštai

Tikslinant Nuostatus dėl žemės sklypų savininkų ar naudotojų informavimo registruotu laišku, planavimo organizatoriams iš esmės mažinama našta, ypač, kai į planuojamą teritoriją patenka daugiabutis namas (ar keli daugiabučiai). Vidutiniškai vieno registruoto laiško kaina (registruotas laiškas, vokas, popierius, lipdukai, Registrų Centro duomenų paieška) yra iki 5 Eurų. Esant situacijoms, kuriose planuojamos didesnės teritorijos, tenka informuoti registruotais laiškais šimtais ar tūkstančiais asmenų. Atitinkamai, tokios situacijos kelia didžiulę naštą, ilgina projektus ir reikalauja nemažai žmoniškųjų išteklių.

Kitų papildomų kaštų nenusimato, nes Nutarimo projektu nenustatomas papildomas visuomenės informavimo, konsultavimo ar dalyvavimo teritorijų planavimo procesuose reguliavimas.

Nauda

Nuostatais iš esmės įgyvendinama Orhuso konvencija Lietuvoje. Didinant visuomenės galimybes įsitraukti į specialiojo teritorijų planavimo dokumentų rengimo procedūras, sudaromos palankesnės sąlygos nevyriausybinėms organizacijoms, pilietinėms bendruomenėms ir atskiriems

suinteresuotiems asmenims aktyviau įsitraukti į teritorijų planavimo procesus, teikti pasiūlymus. Pagal atitinkamą teritorijų planavimo lygmenį suinteresuota visuomenė turės nuo 10 dienų iki 2 mėnesių susipažinti su parengtais specialiojo teritorijų planavimo dokumento sprendiniais, o taip pat ir sudalyvauti baigiamojoje konferencijoje ar viešajame svarstyme (anksčiau tokios galimybės rengiant specialiojo teritorijų planavimo dokumentus nebuvo sudaromos). Viešinimo procedūroms pailgėjant sudaromos ir geresnės sąlygos teikti pasiūlymus. Šie procesai ilgainiui turėtų stiprinti suinteresuotų žmonių pasitikėjimą institucijomis ir bendrą teritorijų planavimo kultūrą ir kokybę savivaldoje.

Derinimas

Nutarimo projektas teiktas institucijoms ir visuomenei išvadoms gauti paskelbus jį Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje. Nutarimo projektas teiktas derinti du kartus. Pirmąjį Nutarimo projektą Aplinkos ministerija teikė institucijoms derinti 2021 m. birželio 29 d. raštu Nr. (14)-D8E-4389. Nutarimo projektas buvo paskelbtas TAIS 2021 m. birželio 29 d. Nr. 21-27243 ([nuoroda](#)). Gautos Nutarimo projektą derinančių institucijų ir kitų subjektų pastabos ir pasiūlymai iš Teisingumo, Susisiekimo, Žemės ūkio ministerijų, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Lietuvos architektų rūmų, AB „Litgrid“, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Lietuvos projektavimo įmonių asociacijos, Vilniaus Miglos gyventojų asociacijos, Žemųjų Šančių bendruomenės. Dalis pasiūlymų priimti; motyvai dėl atmestų pasiūlymų pateikti Nutarimo projekto derinimo pažymoje (pridedama). Derinant Nutarimo projektą, Teisingumo ministerija, vadovaudamasi Teisėkūros pagrindų įstatymu ir Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijomis², pateikė siūlymą-išvadą dėti Nuostatus nauja redakcija. Teisingumo ministerijos išvada dėl Nuostatų dėstymo nauja redakcija priimta, todėl Nutarimo projektas patikslintas ir pakartotinai pateiktas institucijoms derinti 2021 m. rugpjūčio 23 d. raštu Nr. (14)-D8(E)-5443. Nutarimo projektas patalpintas TAIS Nr. 21-27243(2) ([nuoroda](#)). Papildomai gautos institucijų pastabos įvertintos, dėl pasiūlymų, į kuriuos neatsižvelgta, pridedami motyvuoti paaiškinimai.

Nutarimo projektas pateiktas Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2021 m. gruodžio 3 d. raštu Nr. (14)-D8(E)-7557 (TAIS Nr. 21-27243(3)) ([nuoroda](#)). Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2022-01-07 pateikė išvadą Nr. NV-68. Nutarimo projektas patikslintas pagal išvadoje pateiktas pastabas ir suderintas su Vyriausybės kanceliarijos teisininkais darbo tvarka.

Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant TPI pakeitimo įstatyme nustatytus pakeitimus, siekiant nuostatų nuoseklumo, aiškumo ir jų suderinamumo su teritorijų planavimo teisiniu reguliavimu, Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų ir Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymais. Priėmus Nutarimo projektą, Nutarimo nuostatos atitiks minėtuose įstatymuose įtvirtintus pakeitimus, TPI ir Nutarimo nuostatos bus suderintos. Neigiamų pasekmių nenumatoma.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 str. 1 d., Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos³ 4 p., numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas (pilna apimtimi), kadangi Nutarimo projektu nenustatomas naujas ir nekeičiamas TPI įtvirtintas teisinis reguliavimas.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas. Nuostatuose

² Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. 1R-298 „Dėl Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų patvirtinimo“

³ Patvirtintos Vyriausybės 2003-02-26 nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“.

buvusios sąvokos nebuvo aprobuotos, todėl sąvokos suderintos su Valstybine Lietuvių kalbos komisija ir aprobuotos 2021 m. gruodžio 2 d.

Administracinės naštos ūkio subjektams apskaičiavimas neatliekamas, nes viešinimo procedūros numatytos TPI pakeitimo įstatyme, Nutarimo projektu papildoma administracinė našta verslo subjektams nenumatoma.

Nutarimo projektas neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams. Teisės aktas įgyvendina 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo, 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema. Pridedamos atitikties direktyvoms įvertinimo lentelės.

Nutarimo projektas neprieštarauja 18-osios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Priėmus Nutarimo projektą, rengti naujų, keisti ar panaikinti galiojančių teisės aktų nereikės.

Nutarimo projektą parengė Aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo politikos grupės (vadovas Dainius Čergelis (tel. tel. 8 616 98137, el. p. dainius.cergelis@am.lt), patarėja Asta Rokickienė (tel. 8 695 67967, el. p. asta.rokickiene@am.lt) vyriausiasis specialistas Karolis Kinčius (tel. 8 696 77428, el. p. karolis.kincius@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Nutarimo projektas, 1 lapas.
2. Nuostatų dėstymas nauja redakcija, 11 lapų.
3. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 2 lapai.
4. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 8 lapai.
5. Derinimo pažyma, 8 lapai.
6. Atitikties Direktyvai 2001/42/EB lentelė, 12 lapų.
7. Atitikties Direktyvai 2014/89/ES lentelė, 12 lapų.